

FALSE

TRUE

FAKE NEWS

SERGI AMAT GIRÓ
UNIVERSITAT AL BARRI 2025

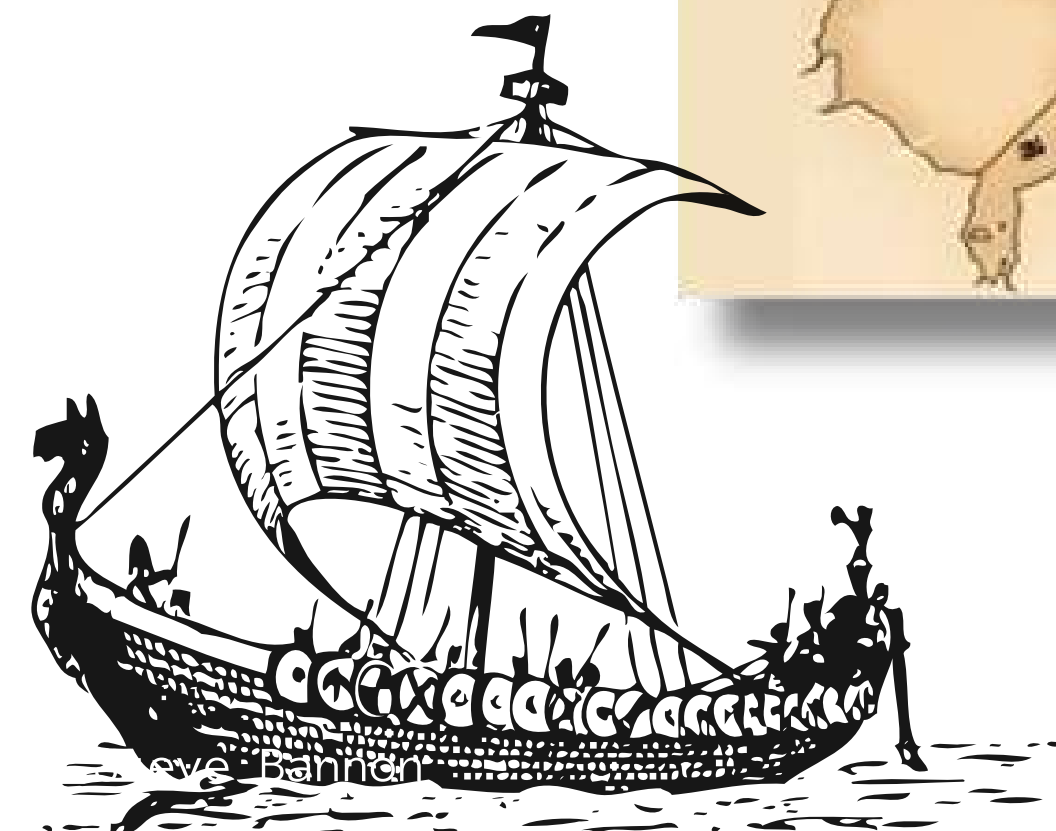

NO SÓN UNA COSA NOVA

El cas de “GreenLand”

any 985 aprox

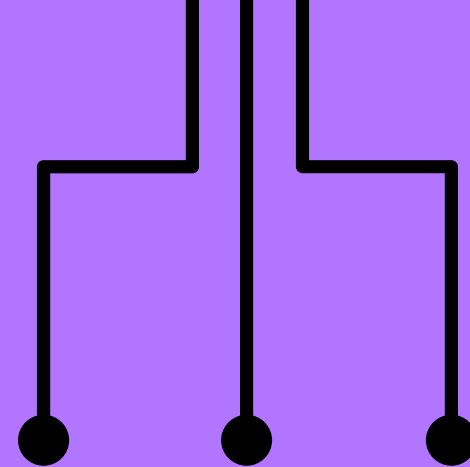

Fake News

Què són?

Categories

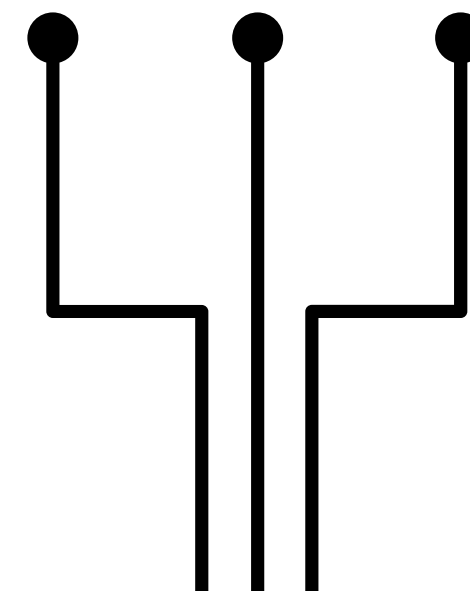
1. **Sàtira o paròdia:** l'objectiu no és l'engany, sinó la sàtira, però la informació té el potencial d'induir a l'error, donat que el seu format és similar al de les autèntiques.
2. **Connexió falsa:** els titulars no resumeixen amb exactitud el contingut de la nota periodística.
3. **Contingut enganyós:** ús enganyós d'informació per emmarcar un tema o una persona.
4. **Context fals:** el contingut genuí s'emmarca en un context fals.
5. **Contingut impostor:** les fonts genuïnes són suplantades.
6. **Contingut manipulat:** la informació o imatges genuïnes són manipulades.
7. **Contingut inventat:** contingut totalment fals, creat amb l'objectiu de danyar o enganyar.

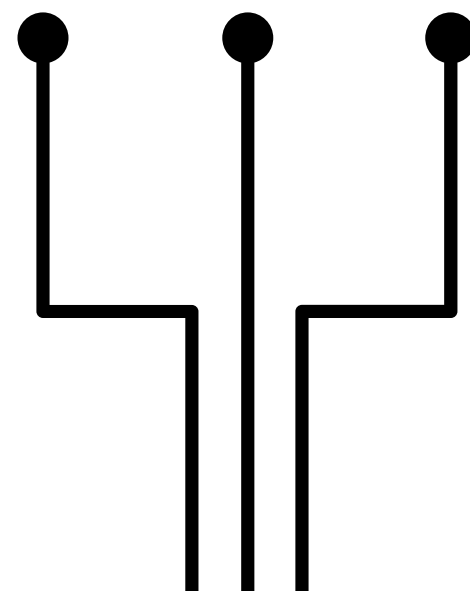
CONTINGUT INVENTAT

SÀTIRA O PARÒDIA

CONTINGUT ENGANYÓS CONTEXT FALS

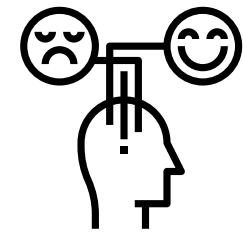

Fake news 2. Noviembre de 2016. El papa Francisco apoya la candidatura de Trump. La noticia corrió como la pólvora y alcanzó un millón de interacciones en **Facebook**. El input salió de la web satírica *WTOE 5*. Los grandes medios no lo recogieron.

Fake News

Per què funcionen?

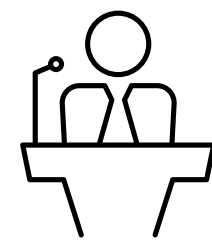
Com em sento és més important
que la realitat

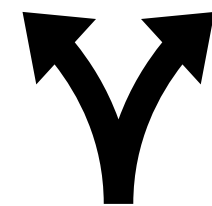
Notícies que reforcen els meus **prejudicis**
"La meva opinió val més que els fets"

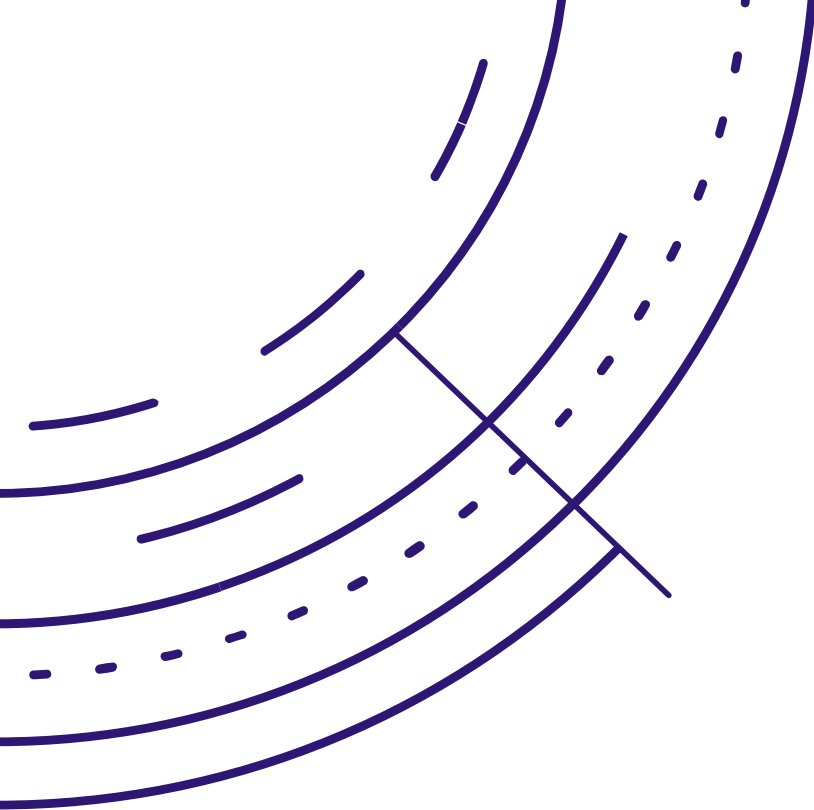
Les notícies que apel·len als sentiments es
comparteixen un 70% més

Normalment hi ha **intencionalitat**
política o econòmica

Habitualment es busca **dividir o**
polaritzar

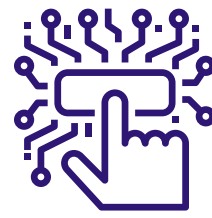

Steve Bannon

IDENTITAT DIGITAL

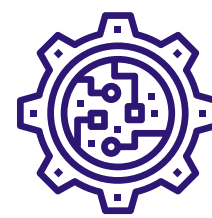
Actualment les persones podem tenir una **identitat digital** que no correspon exactament amb la nostra identitat analògica

A les xarxes socials, com al Whatsapp, tenim **actituds diferents** del nostre dia a dia. Fem i diem coses que potser no faríem en persona

Internet permet l'**anonimat** i l'anonimat facilita la desinformació, la mentida o actituds més agressives

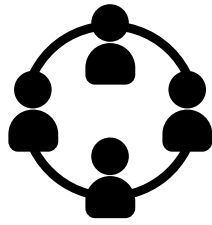
Un fenomen lligat a l'anonimat són els **bots**, perfils que no són gestionats directament per persones i que es dediquen propagar informació dubtosa o directament falsa

Els **bots** generen **trànsit** cap a certes publicacions interessadament, potenciant les bombolles informatives.

Bombolles informatives

Es formen **comunitats** (grans i petites) en línia al voltant d'una notícia falsa sense cap verificació prèvia dels fets o verificació de la veracitat de la informació

Els **algoritmes** d'internet permeten a les persones viure en bombolles comunicatives amb una "dieta poc varida" de mitjans de comunicació

Les comunitats per on es mouen les notícies poden ser **massives** (xarxes socials) o més **properes** (grups de Facebook, Whatsapp...)

Són terreny adobat per **idees conspiratives** o notícies falses que corroboren les creences que uneixen a aquestes comunitats

Acaben sent comunitats que canalitzen **frustracions** generals enfocades en un sol assumpte

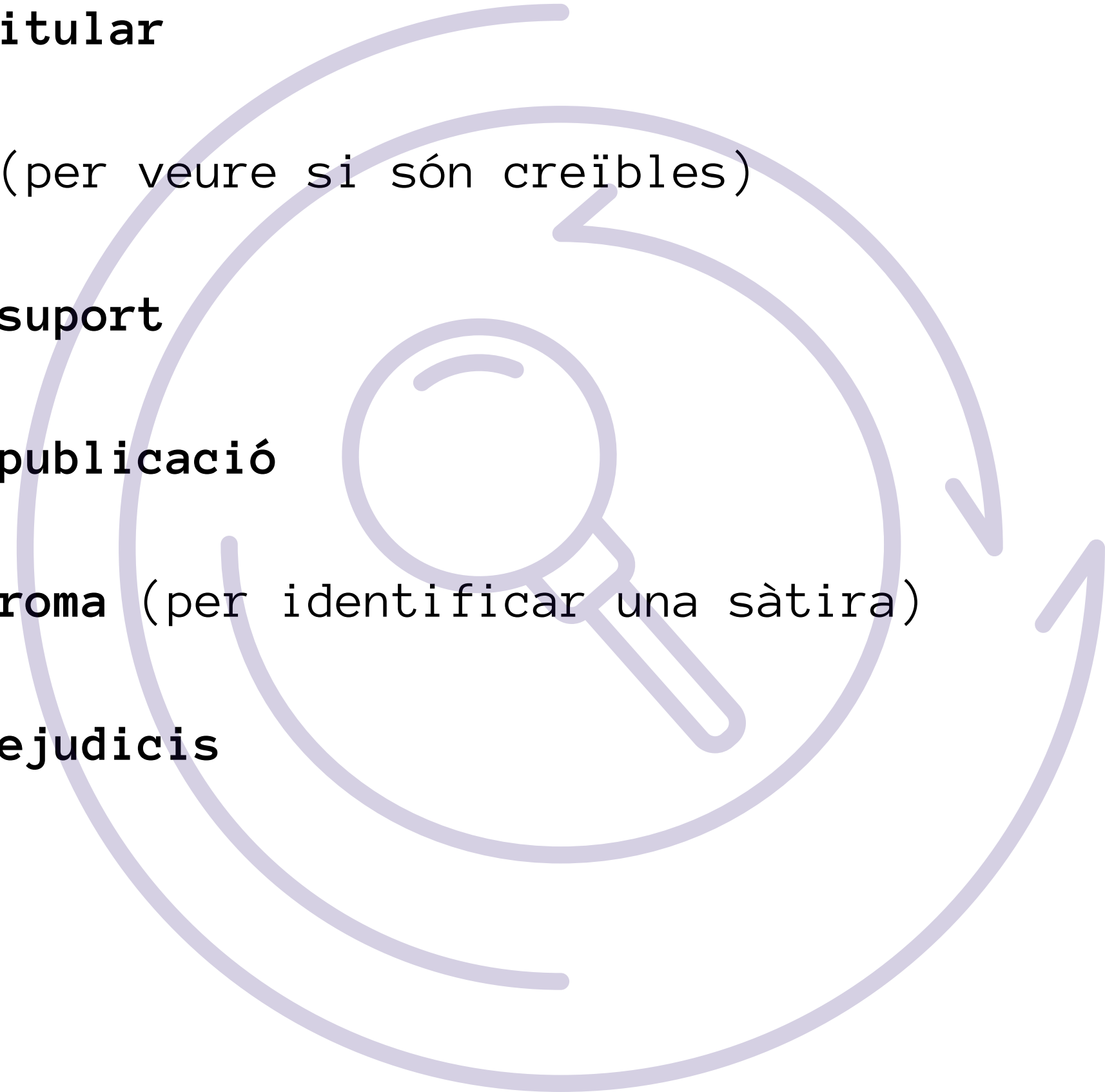
Cas pràctic

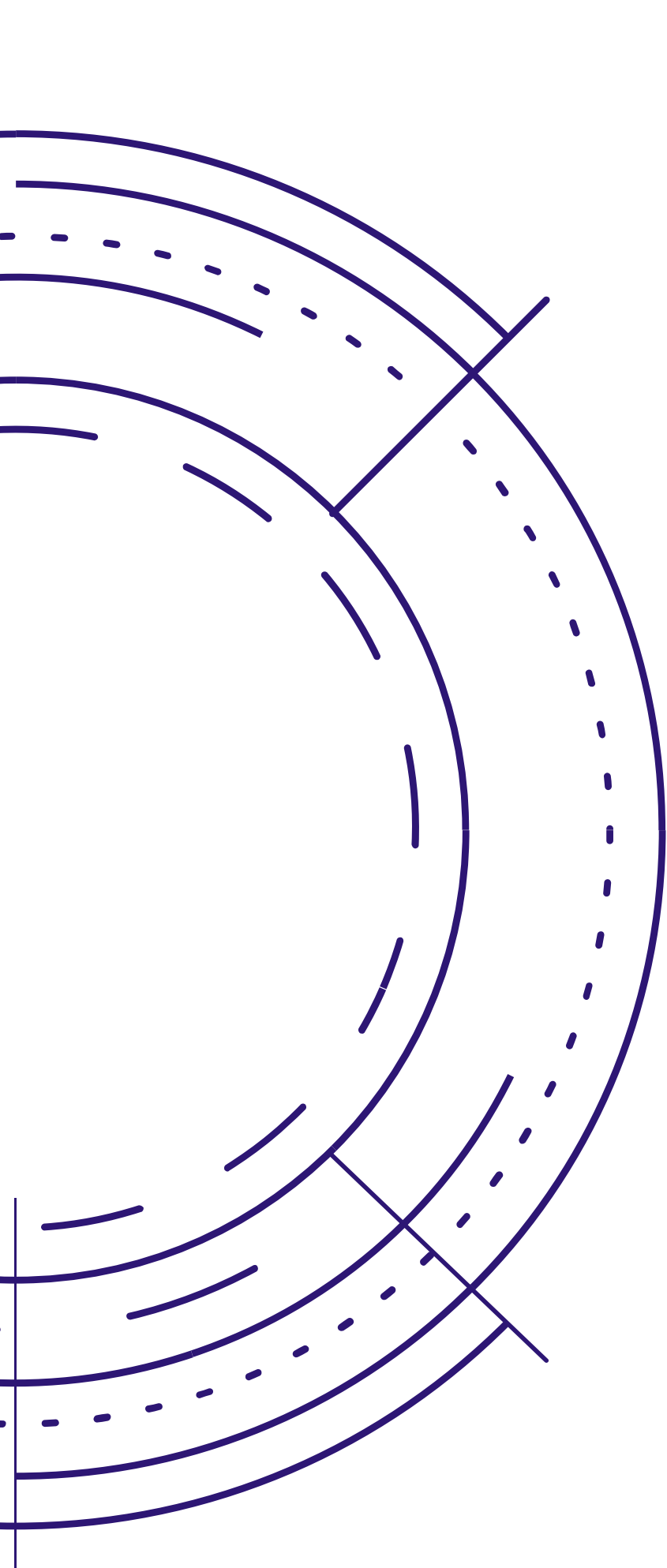

COM IDENTIFIQUEM NOTÍCIES FALSES?

- Considerar la font (per comprendre el seu propòsit)
- Llegir més enllà de titular
- Verificar els autors (per veure si són creïbles)
- Avaluar les fonts de suport
- Verificar la data de publicació
- Preguntar si és una broma (per identificar una sàtira)
- Revisar els propis prejudicis
- Preguntar als experts

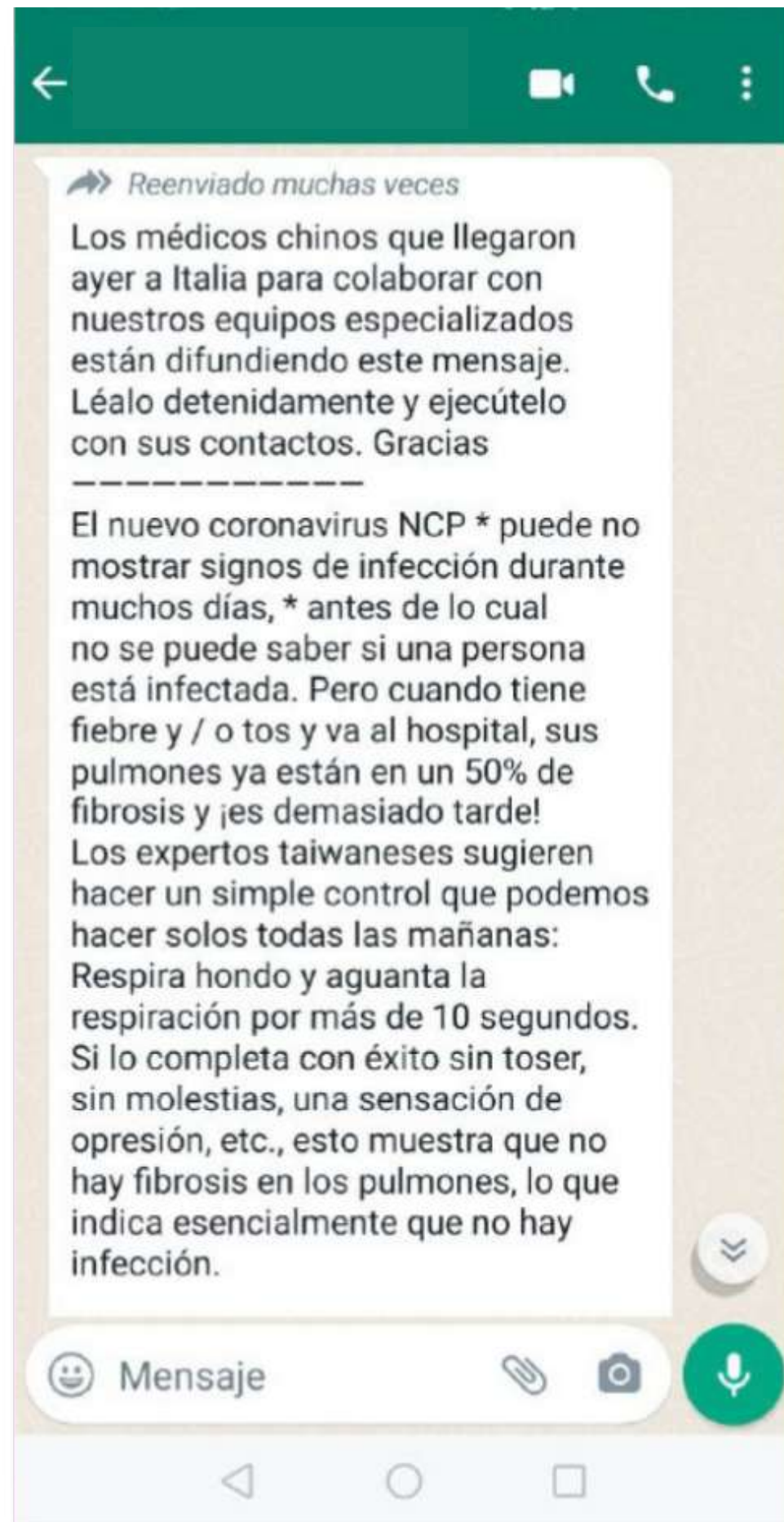
La maquinaria de Vox en Facebook: así pagan para indignar a la izquierda y viralizarse

La estrategia del partido de Santiago Abascal copia las campañas de Trump: la mejor manera de llegar a sus potenciales votantes es indignando e incordiando a sus rivales

"Para ello, utiliza algunos de los 'posts' y noticias publicadas en su muro oficial. Después les inyecta dinero para distribuirlos en forma de publicidad entre **grupos muy concretos de usuarios**, una técnica a la que recurren muchas empresas y medios de comunicación. La novedad –al menos en la política española– es que Vox no solo paga para que su contenido llegue a sus potenciales votantes, sino también a aquellos que el algoritmo de la red social identifica como de izquierda o extrema izquierda (por ejemplo, los 400.000 usuarios simpatizantes de Ada Colau, los 3,8 millones de Podemos o los 900.000 de Pablo Iglesias...). Este método **inspirado en las campañas de Trump**, y gastando 10 veces menos que el PP, consigue llegar a mucha más gente"

Cas pràctic 2

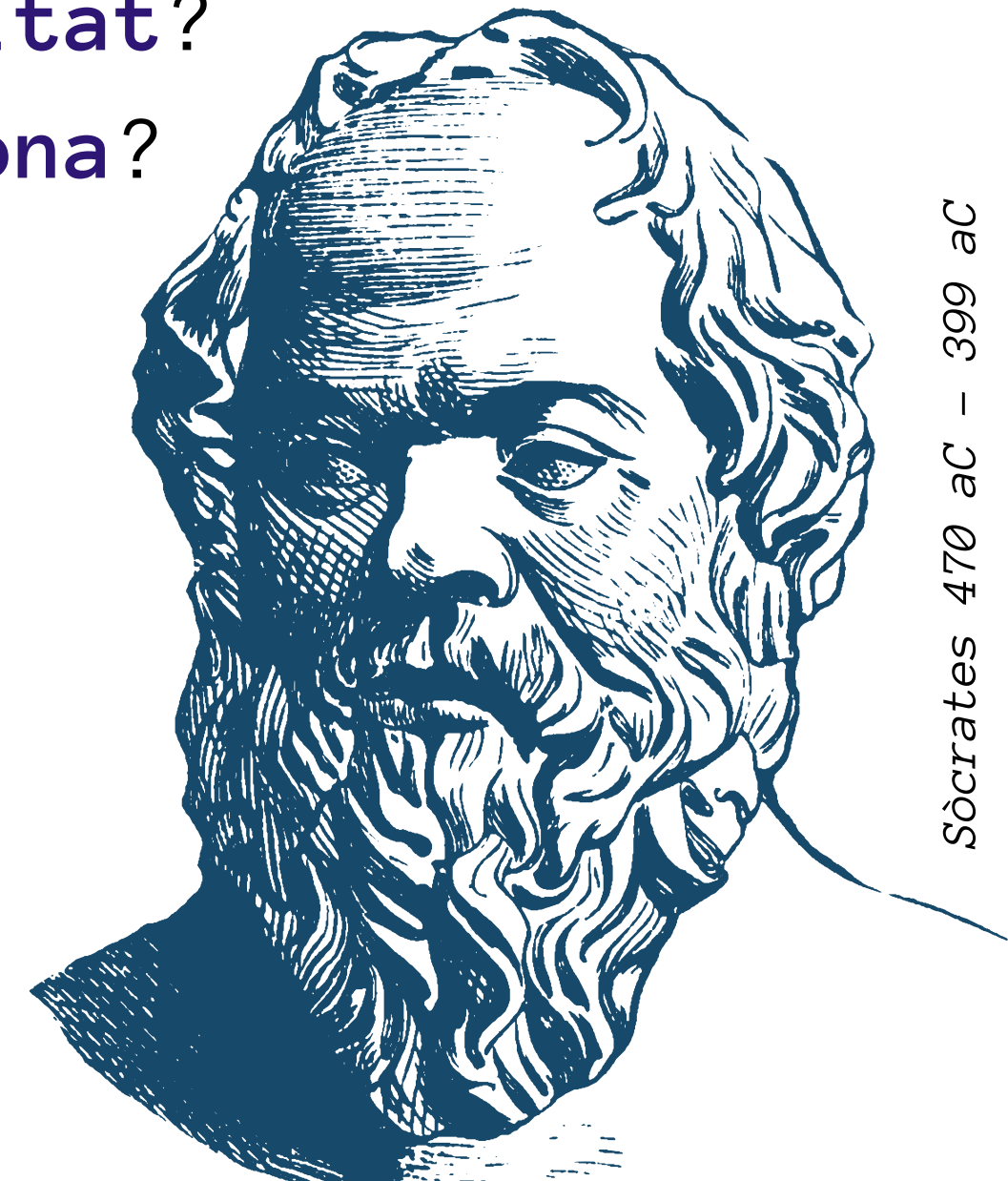
1. **Considerar la font** (per comprendre el seu propòsit)
2. **Llegir més enllà de titular**
3. **Verificar els autors** (per veure si són creïbles)
4. **Avaluar les fonts de suport**
5. **Verificar la data de publicació**
6. **Preguntar si és una broma** (per identificar una sàtira)
7. **Revisar els propis prejudicis**
8. **Preguntar als experts**

ELS TRES FILTRES DE SÒCRATES*

Un bon dia un home va anar a trobar el filòsof grec Sòcrates per explicar-li una xafarderia i el filòsof li va fer **tres preguntes**:

1. Has verificat que el que m'has de dir sigui **veritat**?
2. El que em vols dir és com a mínim alguna **cosa bona**?
3. És **útil** el que m'havies de dir?

Si el que m'has de dir no és ni veritable, ni bo, ni útil, **millor que no m'ho expliquis**.

Sòcrates 470 aC - 399 aC

FALSE

TRUE

